

SXEDIO.50B

28 6 1914: Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΟΥΚΑ ΣΤΟ ΣΕΡΑΓΕΒΟ ΑΝΑΒΕΙ ΤΟΝ ΣΠΙΝΘΗΡΑ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΟΥ Α ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ. Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ. ΟΚΤΩ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΕΚΤΟΜΜΥΡΙΑ ΝΕΚΡΟΙ. Η ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Τον Αύγουστο του **1914** ξέσπασε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος και η Κύπρος που ήταν βρετανική αποικία βρέθηκε αμέσως, μετά την έναρξη του, στο στρατόπεδο των Βρετανών εναντίον της Αυστροουγγαρίας.

Αργότερα, σαν η Τουρκία μπήκε στον πόλεμο στο πλευρό των Αυστροουγγαρών (Οκτώβρης **1915**) η Αγγλία κατάγγειλε τη συμφωνία της με την Τουρκία και προσάρτησε την Κύπρο ως αποικία της.

Πολλοί Κύπριοι, γύρω στις **15.000** έτρεξαν και κατατάγηκαν στον αγγλικό στρατό και πολέμους στο πλευρό των βρετανών και των συμμάχων τους στη Γαλλία και το Μακεδονικό Μέτωπο στην Ελλάδα.

Σε ειδική μελέτη του Ταγματάρχης του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου Χρίστος Ηλιοφώτου ανέφερε για τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, τα αίτια, τις αφορμές και τη κατάληξη του κατά την τετραετία **1914-1918:**

"Η περίοδος **1864-1871** ήταν πολύ ταραγμένη για την Ευρώπη η Πρωσία που συνεχώς ανερχόταν ως το ισχυρότερο κατά ξηράν κράτος της ηπειρωτικής Ευρώπης φιλοδοξούσε να ενώσει υπό τη ηγεμονία της τα γερμανικά κράτη σε μια ενιαία, μεγάλη και πανίσχυη Γερμανία, που να είναι σε θέση να ανταγωνίζεται τις μεγάλες αυτοκρατορίες της τότε εποχής: Την αγγλική, τη ρωσική και τη γαλλική.

Ο φορέας των Πρωσικών αυτών φιλοδοξιών, ο Οθων φον Βίσμαρκ, δεν είχε ψευδαισθήσεις. Ήξερε πολύ καλά ότι μόνο με πολέμους ήταν δυνατό να

προσαρτηθούν στην Πρωσσία περιοχές γερμανικές, που βρίσκονταν υπό την κυριαρχία ξένων κρατών, δεύτερο για να αποδυναμωθεί η Αυστρία, που ήταν ο κύριος ανταγωνιστής της Πρωσσίας σε ότι αφορά τη γερμανική ένωση και τρίτο να εξασθενήσει η Γαλλία ως ηπειρωτική δύναμη της Ευρώπης.

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν να συνταραχθεί η Ευρώπη από τρεις πολέμους μέσα σε διάστημα επτά χρόνων.

Το **1864** έγινε ο πόλεμος μεταξύ της Πρωσσίας και της Δανίας (ο λεγόμενος πόλεμος των Δουκάτων) οπότε η νικήτρια Πρωσσία προσάρτησε τα δυο Δουκάτα Σλέσβιχ και Ολσταϊν.

Ομως βάσει της συνθήκης της Βιέννης (**30** Οκτωβρίου **1864**) το Σλέσβιχ Ολσταϊν δόθηκε στην Αυστρία, η δε διένεξη μεταξύ της Πρωσσίας και της Αυστρίας αναφορικά με τη διανομή των δυο αυτών κρατών οδήγησε τα δυο κράτη στον αυστροπρωσικό πόλεμο του **1866** με νικήτρια την Πρωσσία.

Τέλος είναι ο γαλλοπρωσικός πόλεμος του **1870-1871** στον οποίο ο Βίσμαρκ παρέσυρε τα λοιπά γερμανικά κράτη. Ο πόλεμος αυτός είναι πιο γνωστός ως γαλλογερμανικός και όχι γαλλοπρωσικός και είχε ως αποτέλεσμα τη νίκη των Γερμανών, κατάληψη των εδαφών της Αλσατίας και της Λωραίνης, τη γερμανική ένωση και την ανάδειξη της γερμανικής αυτοκρατορίας σε μεγάλη δύναμη.

Από το **1871**, οπότε έληξε ο γαλλογερμανικός πόλεμος, ως το **1914** που άρχισε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, δηλαδή για **40** περίπου χρόνια, επικρατούσε στην Ευρώπη περίοδος ειρήνης, αλλά ειρήνης "εν όπλοις" που κάθε τόσο διακοπτόταν είτε από τις γαλλογερμανικές διαμάχες είτε από κρίσεις στη βαλκανική, είτε από πολέμους στις αποικίες που προκαλούνταν από τις αντιθέσεις των μεγάλων αποικιακών κρατών.

Ως το **1890** ο Βίσμαρκ κατόρθωσε να διατηρεί τη Γαλλία απομονωμένη χάρις σ' ένα πλύπλοκο παίγνιο της Γερμανίας του Κάιζερ Γουλιέλμου Β. Ομως οι

συμφωνίες με τη Ρωσία, που κατέληξαν στην "εγκάρδια συνεννόηση" χώρισαν την Ευρώπη σε δυο αντίπαλα στρατόπεδα: Γαλλία, Αγγλία και Ρωσία από τη μια και Γερμανία- Αυστροουγγαρία από την άλλη.

Από τότε η διεθνής ένταση οξύνθηκε γύρω από δυο βασικές εστίες: Το Μαρόκο όπου συγκρούονταν γαλλικά με γερμανικά συμφέροντα και τα Βαλκάνια, όπου συγκρούονταν τα συμφέροντα της Αυστρίας και της Ρωσίας.

Είναι γεγονός ότι ο γερμανικές νίκες του **1866** και του **1871**- ιδίως η τελευταία- κλόνισαν την ευρωπαϊκή ισορροπία ως τότε η τεμαχισμένη Γερμανία χρησίμευε ως φραγμός, ανάμεσα στις διάφορες ευρωπαϊκές δυνάμεις. Η υπομονή και επιμονή όπως του Βίσμαρκ όρθωσε στο κέντρο της Ευρώπης και το γόητρο που χάριζε στη Γερμανία η καίρια γεωγραφική της θέση χρησιμοποιήθηκε από τους Γερμανούς υπέρ των συμφερόντων τους.

Κατά τα μέσα περίπου του περασμένου αιώνα (**19ος**) πραγματοποίησε την εθνική του ένωση και ένας άλλος λαός της Ευρώπης, οι Ιταλοί. Πρωταγωνιστής της Ιταλικής ένωσης υπηρξε το Ιταλικό κράτος του Πεδεμοντίου (Σαρδηνίας). Νοείται ότι και το νέο αυτό μεγάλο ευρωπαϊκό κράτος θα επιθυμούσε από τώρα και στο εξής να διαδραματίζει και ανάλογο ρόλο στην ευρωπαϊκή πολιτική.

Εξ άλλου τα βλέμματα των γάλλων ήταν στραμμένα προς τα σύνορα "προς τη γαλάζια γραμμή των Βοσγίων" και ο Γαμβέτας συμβούλευε: "Το μυαλό σας να είναι πάντα εκεί, αλλά μη μιλάτε ποτέ γι' αυτό".

Ο Βίσμαρκ, επιχειρώντας να εκφοβίσει τη Γαλλία άφησε να εννοηθεί ότι δεν αποκλειόταν το ενδεχόμενο ενός προληπτικού πολέμου λαμβανομένων υπ' όψη των γαλλικών βλέψεων και της στρατιωτικής μεταρρύθμισης του **1875**.

Σ' όλο αυτό το διάστημα συνέβησαν πολλά στρατιωτικοπολιτικά γεγονότα μέχρι τον πρώτο παγκόσμιο Πόλεμο. Τα κυριώτερα είναι:

Η Ιταλία μετά την ενοποίηση της έστρεψε τα

βλέμματα σε τρεις κυρίως κατευθύνσεις και προσάρμοσε ανάλογα τη διπλωματία της και της στρατιωτικής της μηχανής στην Αδριατική, στα Βαλκάνια και την Αφρική. Η ιταλική επέμβαση στη Λιβύη το **1911**, είχε σαν αποτέλεσμα τον ιταλοτουρκικό πόλεμο, εφ' όσον η Λιβύη αποτελούσε κτήση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αποτέλεσμα του ιταλοτουρκικού Πολέμου ήταν η νίκη της Ιταλίας, η εγκατάσταση των Ιταλών στη Λιβύη και η κατάληψη από τους Ιταλούς επίσης της Δωδεκανήσου του Ιταλοτουρκικού Πολέμου του **1911** προηγήθη η δεύτερη κρίση του Αγαδίρ, με κέντρο το Μαρόκο, η οποία κρίση παρ' ολίγο να οδηγούσε σε γαλλογερανικό πόλεμο.

Τον Οκτώβρη του **1912**, οι Ηνωμένοι Βαλκανικοί σύμμαχοι Ελλάδα, Σερβία, Βουλγαρία και Μαυροβούνι άρχισαν με την Τουρκία πόλεμο τον γνωστό ως Α Βαλκανικό, με στόχο την απελευθέρωση των ομοεθνών τους που βρίσκονταν υπό την Οθωμανική κυριαρχία.

Η ήττα των Τούρκων στον πόλεμο αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ολοσχερή σχεδόν αποχώρηση της Τουρκίας από την Ευρώπη.

Στόχος της Σερβίας που είχε μεγεθυνθεί εδαφικά μετά το **1913** ήταν η απελευθέρωση όλων των Σέρβων και η συνένωση όλων των Σλάβων του Νότου και τούτο την έφερε σε άμεση αντιπαράταξη με την Αυστροουγγαρία, εφόσον μεγάλο μέρος των Σλάβων του Νότου βρισκόταν υπό τον αυστριακό ζυγό.

Από αυτό ακριβώς το γεγονός προήλθε μοιραία και η κρίση του **1914** που οδήγησε στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Σ' όλα τα γεγονότα που ανέφερε η αγγλική πολιτική ήταν πιστή όπως πάντοτε στη δυαδική αρχή της διατήρησης της ναυτικής υπεροχής και σε μια σχετική ισορροπία στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Ο ρόλος της στις ευρωπαϊκές υποθέσεις είχε μάλλον περιορισμένο χαρακτήρα, εφ' όσον η Βρετανία, έχοντας παγκόσμιες βλέψεις, έστρεφε τα βλέμματα διαρκώς πέραν των ωκεανών παρά στη γηραιά ευρωπαϊκή ήπειρο, επιδιώκοντας συμμαχίες με κράτη πολύ πέραν

της Ευρώπης.

Τέτοια συμμαχία είναι εκείνη που υπεγράφη μεταξύ της Αγγλίας και της Ιαπωνίας το **1902** και η οποία δημιούργησε " ρήγματα" στο ευρωπαϊκό τείχος.

Πιστεύεται ότι σαν αποτέλεσμα της συμμαχίας εκείνης υπήρχε ο ρωσοϊαπωνικός Πόλεμος (**1904-1905**) κατά τον οποίο για πρώτη φορά τα νεότερα τουλάχιστον χρόνια, ασιατικό κράτος νίκησε στον πόλεμο μια μεγάλη ευρωπαϊκή αυτοκρατορία, εφ' όσον έληξε με νίκη της Ιαπωνίας.

Εν πάση περιπτώσει, τα βαθύτερα αίτια και οι ευθύνες για τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο είναι αντικείμενο πολλών αντιγνώμιών μεταξύ των κυρίων αιτιών πρέπει να περιληφθούν οι οικονομικές αντιθέσεις των μεγάλων δυνάμεων της εποχής εκείνης, ο πυρετώδης αγώνας τους για διαμοιρασμό του κόσμου και οι παράλογες συναισθηματικές παραφορές που οφείλονται σε πολύ έντονα αισθήματα εθνικισμού.

Τα φαινόμενα αυτά παρατηρούνται κυρίως μετά το **1871**. Ο πέραν του Ρήνου πανγερμανισμός, ο γαλλικός πατριωτισμός καθώς και η επιθυμία αντεκδίκησης για την ήττα στο γαλλογερμανικό πόλεμο και η ανάκτηση των χαμένων εδαφών της Αλσατίας και της Λωραίνης, ο Πανσλαβισμός των Ρώσων και οι ελπίδες του Τσάρου, ότι ένας νικηφόρος πόλεμος θα έσωζε τη δυναστεία του από μια σοβαρή πολιτική και κοινωνική κρίση. Επίσης η επιθυμία των Αψβούργων της Αυστρίας να καταστείλουν τον εθνικισμό των Σέρβων, που αποτελούσε πόλο έλξης για τους Σλάβους της Αυστροουγγαρίας. Τέλος η επιθυμία των Τούρκων να εκδικηθούν για το χαμένο πόλεμο του **1912-13**.

Τα εθνικιστικά αυτά πάθη είναι τόσο έντονα, ώστε τα κατά τόπους συνέδρια της σοσιαλιστικής διεθνούς αναγκάζονται να τα λαμβάνουν πάντοτε υπ' όψη τους και δεν είναι σε θέση να αναλάβουν αποτελεσματική δράση κατά τον πόλεμο που διαφαίνεται ήδη στον ορίζοντα.

Αρκεί τώρα να βρεθεί η αφορμή, η παραμικρή αφορμή Και αυτή βρίσκεται.

Τον Ιούνη του **1914**, ο ανεψιός του ηλικιωμένου Αυτοκράτορα της Αυστροουγγαρίας Φραγκίσκου Ιωσήφ, Φραγκίσκος Φερδινάνδος, που ήταν ο διάδοχος του θρόνου μμετά από τον υπό μυστηριώδεις συνθήκες θάνατο του γιου του Αυτοκράτορα Αρχιδούκα Αδόλφου, του γνωστού ήρωα του Μάγιερλιγκ, έφθασε στη Βοσνία για να παρακολουθήσει ασκήσεις του αυστριακού στρατού υπό την ιδιότητα του ως γερμανού επιθεωρητή των αυστρουγγαρικών ενόπλων δυνάμεων.

Στις **28** Ιουνίου **1914**, ενώ ο Αρχιδούκας βρισκόταν στο Σεράγεβο της Βοσνίας, δολοφονήθηκε από τους Σέρβους εθνικιστές, μέλη της Οργάνωσης " Μαύρη χείρ".

Η δολοφονία στο Σεράγιεβο αποτέλεσε και την αφορμή του μεγάλου Πολέμου.

Στη Γαλλία ο τελευταίος υπέρμαχος της ειρήνης, διαπρεπής σοσιαλιστής βουλευτής Ζαν Ζορές δολοφονήθηκε στις **31** Ιουλίου.

Στις κρίσιμες εκείνες ώρες, λίγο πριν από τη δολοφονία του, ο Ζορές έγραψε στη γαλλική εφημερίδα " Ουμανιτέ":

" Ο μεγαλύτερος κίνδυνος κατά τις ώρες αυτές δεν βρίσκεται στα ίδια τα γεγονότα, ούτε στις προθέσεις των Κυβερνήσεων, όσο ένοχος και αν είναι. Δεν βρίσκεται ούτε στην πραγματική θέληση των λαών. Βρίσκεται στις γραφικές παρορμήσεις που υπαγορεύουν ο φόβος και η ταγική ανασφάλεια. Μπροστα σ' αυτό τον τρελλό πανικό, οι μάζες κάμπονται και δεν είναι διόλου βέβαιοι ότι δεν θα καμφθούν και οι Κυβερνήσεις".

Ο Πόλεμος που ξέσπασε κατά το δραματικό εκείνο καλοκαίρι του **1914** ταν περιορισμένος κατ' αρχήν στη δυτική και ανατολική Ευρώπη. Προοδευτικά όμως απλώνεται με τη διαδοχική είσοδο σ' αυτόν της Τουρκίας τον Οκτώβρη του **1914**, έπειτα της Βουλγαρίας και της Ιταλίας το **1915**, της Ρουμανίας και της Πορτογαλίας το **1916** και της Ελλάδος το **1917**.

Ομως από τις αρχές του (**1914**) απέκτησε παγκόσμιο χαρακτήρα με την είσοδο της Ιαπωνίας στον

πόλεμο στο πλευρό των Αγγλογάλλων συμάχων.

Τον καυτό παγκόσμιο χαρακτήρα του τον πήρε μεταγενέστερα με την είσοδο σ' αυτόν των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής το **1917**.

Αποτέλεσμα ήταν η σύρραξη κράτησε πάνω από τέσσερα χρόνια. Η τεχνική του πολέμου εξελίχθηκε ιλιγγιωδώς χάρις στη γενίκευση της χρήσης του πολυβόλου, που όπως αποδείχτηκε απέβη υπέρ του αμυνομένου και όχι υπέρ του επιτιθεμένου, όπως πιστευόταν πριν από την έναρξη της χρήσης αρμάτων μάχης και αεροπλάνων σε ευρεία κλίμακα και τη χρήση ασφυξιογόνων αερίων (χημικός πόλεμος).

Ταυτόχρονα με τη βελτίωση των μεθόδων για την περίθλαψη των τραυμάτων κατέστη δυνατή η σωτηρία πολλών βαρειά τραυματισμένων, οι οποίοι έζησαν την υπόλοιπη τους ζωή ως ανάπηροι.

Από την πλευρά των συμμάχων μόνο η Γαλλία διέθετε το **1914** ενεργό στρατιωτική δύναμη από **47** μεραρχίες πεζικού, δέκα μεραρχίες Ιππικού και εξαίρετο ελαφρύ πυροβολικό, εφοδιασμένο με το πυροβόλο των **75** χιλιοστών- "το δοξασμένο εβδομηνταπεντάρι" όπως το αποκαλούσαν οι Γάλλοι.

Όμως ο ρυθμός της γαλλικής πολεμικής βιομηχανίας ήταν μάλλον βραδύς και το βαρύ πυροβολικό πολύ μέτριο. Η πεποίθηση όμως ότι ο πόλεμος θα ήταν σύντομος καθιστούσε τις αδυναμίες αυτές, για το γαλλικό επιτελείο δευτερεύουσες.

Το Βρετανικό εκστρατευτικό Σώμα υπό τον Στρατάρχη Φριντς μολονότι θαυμάσια εξοπλισμένο, αποτελούσε απλώς μια στρατηγική εφεδρεία πέντε μεραρχιών. Τόση ήταν τότε η δύναμη του. Η Αγγλία όμως διέθετε τον πιο ισχυρό στόλο του κόσμου και ανεξάντλητο πολεμικό δυναμικό.

Ο τσαρικός στρατός της Ρωσίας παρουσίαζε διάφορες αδυναμίες ήταν μεν πολυάριθμος (πάνω από **100** μεραρχίες) αλλά του έλειπε το ικανό επιτελείο αν και οι ρώσοι στρατιώτες ήταν εξαιρετικοί, οι αρχηγοί ήταν μέτριοι με ελάχιστο ενθουσιασμό και σε μερικές περιπτώσεις διηρημένοι από προσωπικές

διαφορές. Η υποτυπώδης βιομηχανία και η έλλειψη συγκοινωνιακών μέσων καθιστούσαν τον στρατό αυτό βραδυκίνητο και χωρίς μέσα για ένα μακροχρόνιο πόλεμο.

Το Βέλγιο και η Σερβία διέθεταν πολύ λίγες δυνάμεις

από την άλλη πλευρά, τώρα ο γερμανικός στρατός αποτελούσε ένα εντυπωσιακό κολοσσό. Την κύρια δύναμη του αποτελούσαν επτά σιδηρόφρακτες στρατιές με διοικητές εξαιρετους κατά το πλείστον ηγέτες.

Τις τέσσερις στρατιές διοικούσαν οι στρατηγοί Φον Κλουκ, Φον Κπύλωφ και Φονχάουζεν και ο Πρίγκιπας Αλμπρεχτ της Βυτεμβέργης. Την πέμπτη στρατιά διοικούσε ο διάδοχος του Γερμανίας Φρειδερίκος Γουλιέλμος, την έκτη ο διάδοχος της Βαυαρίας και την έβδομη ο στρατηγός Φον Χέριγκεν.

Οι στρατιές αυτές είχαν την πιο κάτω διάταξη σύμφωνα με την πιο πάνω αρίθμηση: Σιαέλ Μονζουά, Τρεβ, Μεντζ, Τουβίλ, Σαρμπρούκεν και Στρασβούργο.

Σχέδιο των Γερμανών ήταν βασικά η παραβίαση της βελγικής ουδετερότητας (εισβολή στο Βέλγιο), εξουδετέρωση των εκεί συμμαχικών δυνάμεων, ελιγμός εντός του γαλλικού εδάφους του κυρίου όγκου του γερμανικού στρατού - των τεσσάρων πρώτων στρατιών και κυρίως των δύο πρώτων, σύνθλιψη του γαλλικού στρατού μεταξύ του ελισσομένου όγκου των γερμανικών δυνάμεων και των άλλων τριών γερμανικών στρατιών διαταταγμένην στην περιοχή Σαρμπρούκεν-Στρασβούργου και προώθηση στο Παρίσι.

Τα σχέδια και οι επιχειρήσεις εξελίχθηκαν ως εξής:

ΔΥΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ: Παραβίαση της ουδετερότητας του Βελγίου και του Λουξεμβούργου είσοδος της Βρετανίας στον πόλεμο. Μάχη των συνόρων. Πρώτη μάχη του Μάρνη, αναχαίτηση των γερμανών, γερμανική υποχώρηση. Απ' εδώ ο πόλεμος εκφυλίστηκε σε στατικό (πόλεμος χαρακωμάτων).

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ: Ρωσική προέλαση στην ανατολική Πρωσσία. Η μάχη του Τάννεμπεργκ. Μάχη του

Λέμπεργκ. Σταθεροποίηση του μετώπου, επιχειρήσεις μεταξύ των ρώσων και των τούρκων στην Αρμενία και τον Καύκασο.

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ: Επίθεση της Αυστροουγγαρίας εναντίον της Σερβίας. Μάχη του Τσερ. Είσοδος της Τουρκίας στον πόλεμο. Πρώτη προσβολή των Δαρδανελλίων. Πιέσεις επί της Ελλάδος να εξέλθει στον πόλεμο και από τις δύο παρατάξεις.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΙΣ ΑΠΟΙΚΙΕΣ: Κατάληψη του Τσιγκ-Τσάου από την Ιαπωνία. Επιχειρήσεις στο μέτωπο της Αιγύπτου. Μέτωπο της Παλαιστίνης επιχειρήσεις στις γερμανικές αποικίες της Αφρικής. Υποδαυλισμένες εξεγέρσεις στις αποίες των συμάχων άγγλων- γάλλων.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ: Πρώτη φάση της δράσης των γερμανικών υποβρυχίων. Ναυμαχία της Ελιγολάνδης. Ναρκοθετήσεις. Ναυμαχία του Κάρονελ. Ναυμαχία των Νήσων Φώκλαντ.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ: Οι εκατέρωθεν αεροπορικές δυνατότητες, αρκετά ενδιαφέρουσες για την εποχή εκείνη αεροπορική δράση στα μετόπισθεν και στα πρόσω και βομβαρδισμοί.

Από το πρώτο έτος του ο πόλεμος τόσο στο Ανατολικό όσο και το δυτικό αλλά και στ' άλλα "δευτερεύοντα μέτωπα" πήρε χαρακτήρα στατικό (πόλεμος των χαρακωμάτων).

Τα επόμενα χρόνια ουσιαστικά ήταν επανάληψη των προηγούμενων. Διακόπτονταν μόνο οι ελάχιστες περιπτώσεις οπότε ο πόλεμος αποκτούσε κινητικότητα με τις μάχες στο Σομ και το Βερντέν

Ο πόλεμος τερματίστηκε στις **11** Νομβρίου με ήττα της Γερμανίας και των συμμάχων της.

Αναλυτικά οι απώλειες σε μνεκρούς των εμπολέμων καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου (**1914-1918**) ήταν οι ακόλουθες:

Γερμανία **1.808.000**, Ρωσία **1.700.000**, Γαλλία **1.300.000**, Αυστροουγγαρία **1.300.000**, Αγγλία **800.000**, Ιταλία **480.000**, Σερβία **360.000**, Τουρκία **325.000**, Ρουμανία **250.000**, Βέλγιο **40.000**, Βουλγαρία **33.000**,

Ελλάδα **25.0000** και Μαυροβούνιο **13.000**.

Ο Α παγκόσμιος πόλεμος είχε σαν αποτέλεσμα να αλλάξει σε μεγάλο βαθμό ο χάρτης της Ευρώπης, αλλά και του κόσμου.

Η Γαλλία ανέκτησε την Αλσατία και τη Λωραίνη, που οι Γερμανοί είχαν προσαρτήσει το **1871**. Ιδρύθηκαν ως νέα ανεξάρτητα κράτη η Πολωνία, η Εσθονία, η Λεττονία και η Λιθουανία.

Διαλύθηκε η αυτοκρατορία της Αυστροουγγαρίας- η δυαδική μοναρχία όπως λεγόταν, και στα εδάφη της ιδρύθηκαν ως ανεξάρτητα κράτη η Αυστρία, η Ουγγαρία και η Τσεχοσλοβακία, ενώ άλλα εδάφη της αυτοκρατορίας προσαρτήθηκαν στα γειτονικά κράτη όπως την Πολωνία, την Σερβία (ίδρυση του Βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας) και τη Ρουμανία. Διαλύθηκε επίσης η Οθωμανική Αυτοκρατορία στην Ασία και στα εδάφη της ιδρύθηκαν αραβικά κράτη.

Η μεγάλη Οκτωβριανή επανάσταση που εξερράγη στη Ρωσία το **1917** και επικράτησε είχε σαν αποτέλεσμα να αλλάξει ριζικά το κεθεστώς της χώρας αυτής.

Στην Τουρκία επικράτησε η εθνική επανάσταση του Κεμάλ Ατατούρκ που είχε ως αποτέλεσμα την ίδρυση του σύγχρονου τουρκικού κράτους.

Η Ελλάδα κέρδισε από τον Α Παγκόσμιο Πόλεμο την Δυτική Θράκη- ουσιαστικά μόνο τούτο υπήρξε το κέρδος της Ελλάδας αφού οτιδήποτε άλλο το έχασε μετέπειτα (Ιωνία)

Η Γερμανία έχασε όλες τις αποικίες της.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επανήλθαν στον απομονωτισμό τους μετά το τέλος του Παγκοσμίου Πολέμου.

Αγγλία και Γαλλία βγήκαν από τον πόλεμο η μεν πρώτη πανίσχυη και σχεδόν ανέπαφη η δε δεύτερη νικήτρια, αλλά με σημαντικές καταστροφές.

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος δεν έλυσε ουσιαστικά κανένα από τα μεγάλα ευρωπαϊκά προβλήματα.

Τουνατίον οι διάφορες "λύσεις" που δόθηκαν στα προβλήματα εκείνα δημιούργησαν τις

προϋποθέσεις για μια νέα σύρραξη.

Η δημιουργία του "πολωνικού διαδρόμου", το παραγέμισμα της Πολωνίας με γερμανικές και άλλες μειονότητες, η υπαγωγή των Σουδητών Γερμανών στην Τσεχοσλοβακία και η μη ένωση της Αυστρίας με τη Γερμανία, η ταπείνωση της ηγεμονίας από τους νικητές και ο γερμανικός ρεβαντισμός είναι η κρηπίδα πάνω στην οποία θα στηρίζονταν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που οδήγησαν την ανθρωπότητα στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο".